

ZOMBOR ÉS VIDÉKE.

A BÁCS-BODROGH-MEGYEI EGYESÜLT ELLENZÉK HIVATALOS POLITIKAI KÖZLÖNYE.

Megjelenik hetenkint ötször: vasárnap, kedden, szerdán, csütörtökön és szombaton.

<p>Szerkesztőség és kiadóhivatal: Kossuth-utca 155. szám Gergurov-féle házban. hova minden, a lap szellemi és anyagi részét illető közlemények intézendők és minden díjak fizetendők.</p>	<p>Felelős szerkesztő: Dr. MOLNÁR GYULA. Kiadják: Gruda Pál és Társa.</p>	<p>Előfizetési árak: Egész évre 8 frt. — Félévre 4 frt. — Negyedévre 2 frt. Neptanítóknak egész évre 6 frt. — Félévre 3 frt. Negyedévre 1 frt 50 kr. Egyes szám ára 5 kr, a vasárnapi szám 10 kr.</p>
---	--	---

A kormányzás titka.

Wekerle megtanítja a világot arra, hogy mint lehet parlamenti többség nélkül, illetve csekélyke többséggel kormányozni.

A titok nyitja abban áll: nil desperare. — Uralkodni vígan s bizalommal a jövő iránt.

Ha Bittónak ily vérmérséklete lett volna, akkor Tisza soha se jutott volna uralomra.

A jövőt mindig reményteljesnek színezni ki, a legmerészebb tervekét kovácsolni s hirdetni, hogy azok kivihetők s auidases fortuna jувat.

A Wekerle-kormány a legutóbbi kérdés megoldásában örökös Scyllák s Charybdisek között evezett.

Se parlamenti többség nem állott a háta megett, se felülről nem támogatta a korona bizalma.

Hajszálon lógott a sorsa, de azért tovább kormányzott vígan s bizalommal.

Már-már örvény szélére jutott s

mindenki hitte, hogy belészédül, de Wekerle nem csüggedett s kiderült fölőtte az ég.

Most a Wekerle-kormány jövőjét nem kevésbé fenyegeti a bukás réme.

A közigazgatás reformja, mely Szapáryt elsodorta, őt is ledöntéssel fenyegeti.

Már hirdeti is Hieronymi Erdélyben, hogy nagy esaták várnak a kormányra, de ő bizik Wekerle jó csillagzatában.

Tán csak nem hiszi könnyelműn azt, hogy a mint a függetlenségi pártot le tudta kenyerezni az egyházpolitikai javaslatok érdekében, úgy most a nemzeti pártot hódítja meg?

Szemben a tömör s együttharczó ellenzékkel állása tarthatatlan.

Hiszen ha az ellenzék egyetlen kérdésében együtt szavazott volna a lefolyt küzdelmek alatt, akkor Wekerle rég bukott.

S ámbár néhány szónyi többséggel ma is rendelkezik Wekerle, de

nagy reformokat csekély többséggel keresztülvinni nem lehet.

De a ki a kormány hivatalos s félhivatalos sajtóját hallja megnyilatkozni a kormány jövőben kifejtendő tevékenységéről, azt hiszi méltán, hogy a Wekerle-kormány sorsa legalább egy évtizedre biztosítva van.

Lehet — mert Wekerle ügyessége és simasága sokra képes, — hogy keresztülvergődik a kormány a közigazgatás reformján is, da az a toldott-foldott gépezet, mely a mai többséget alkotja, melyet a pusztá érdek tart együtt, — nem lesz képes hosszu életet adni a kormánynak, főleg ha bekövetkezik az, a miről már is sugnak-bugnak, hogy Szilágyi ősszel menesztetik.

A nemzeti párt tehát, — melyet diskreditálni s rágalmazni meg nem szűnik a kormánypárti sajtó — közel áll ahhoz, hogy átvegye az uralmat annak daczára is, hogy hajszálynit se akar engedni programmjából.

TÁRGYA.

Gyulafalva.

— A „Zombor és Vidéke” eredeti tárcaja. —
Írta: *Káldor Gyula.*

Már sok monographiát olvastam, de nem érdekesebbet, a minőt Gyulafalva bács megyei telepés községről írni lehetne. Tanulságos sok tekintetben, helyenként megható e telepés község története.

Lakossága nem a bácsi faj ivadéka, más megyéből jöttek hozzánk, vérmérsékletük, eszjárásuk, szokásaik és viseletük el fog útni mindég a többféle nemzetiségbeli bácskaiaktól.

Ereikben igaz szittya vér foly, gondolkozásuk a magyar paraszt ember értelmiségét árulja el, érzelmeikben tősgyökeres magyarok, szívökben öröklött ellenszenvel viseltetnek a „nimet” iránt.

Határozottabb értelmiségükre vall, hogy paraszt gazda letükre valamennyien élnek érdeklődéssel viseltetnek a közügyek iránt. A ki csak teheti és hozzájuthat, újságot olvas.

Mint fiatal kezdő telepések, bár a leffentartással állandóan kemény harczot kell vívniok, már is *olvasó kört* tartanak fenn, a melybe a legkülönfélébb politikai napilapokat járatták, jelölül annak, hogy politikai hitvallásuk

nem is egyenlő. — De találni ott, politikai, társadalmi, szépirodalmi és humorisztikus lapokat egyaránt, sok felét de mind magyar, a nimetet dehogytúrnék el.

Olvassottségüknek tulajdonítom, hogy természetes jogérzetük igen kifejelett és élénk. Fiskális nélkül el lennének, — mert ha perlik őket, a mi pedig nem ritka eset, a zombori járásbírósnál, de főleg a bagatell bíróságnál ám nem ismeretlen egyéniségek ők — maguk képviselik érdeküket. S ilyenkor értelmesebben, eszesebben, beszédesebben, de még tán furlangosabban sok tanult fiskális sem vedhetné ügyüket.

Egy néhány valóságos vezérszerepet visz köztük, a „*nép emberei*” ezek mint ők mondják. De ezek bizony ki is érdemelték a megtisztelő cognomeneket. Gyakran időztem köztük, többször volt már alkalmam bámulni a vezérszerepet vívők értelmiségét.

Éles gondolkozásuk, okos szép beszédük, a melyben már határozott szónoki képességet is fejtenek ki, túlhaladja az értelmes magyar gazda eszme köret, az már felér a tanult ember intelligentiájával.

Az erős természetű *Bálint Antal* a falu *Cicerója*, a kis *Sipos György* pedig a község *Catója*.

De *Sipos Györgyben* nem egyedül az eszes *Catót*, hanem főleg a „*honalapító*

Árpádot tisztelik a gyulafalviak, a ki azonban az esze fegyverével szerzett „*országot*” telepés társainak. Ez a minden íziben tősgyökeres magyar ember, a kinek arányos közép termete, szép kerekded feje, villogó két kicsi szeme, jószág tekintete és erősen lecsúngó bajusza, hazánk halhatatlan költőjére Arany Jánosra emlékeztet, a tollat is jól forgatja.

Tőle bírom az adatokat, melyekből Gyulafalva érdekes történeti áttakaram ismertetni az ő feljegyzései alapján közölhetem az alábbiakat, helyenként idézni is fogom commentáló megjegyzéseit, hogy igazoljam a fentebb róla mondottakat.

A hetvenes években Torontál földművelői a szenvedett nagy vízáradások következtében tönkre jutottak. Ez által különösen a megyebeli *Szaján* község lakói sujtattak. A midőn a helyzet már elviselhetetlenné vált Sipos György felhívta társait 1881. év tavaszán, egyesüljenek vele, a kormánytól támogatást fog kérni, telepítse valahová őket, mert különben éhen halnak. A kezdeményező felhívásnak volt is eredménye, csakhamar a szomszéd községekből is mintegy haromszázan jelentkeztek. Sipos György előbb hatósági igazolványokat szerzett be a kétségbejött állapot viszonyairól, hogy szavai a magas kormány előtt nagyobb hitelt nyerjenek. Két társat maga mellé véve, ügyvéd

A politikai non-putarek soha annyi változatosságot nem ígértek, mint a legközelebbi jövőben.

A pécsi dalárda megérkezése.

Helybeli dalosaink már kora reggel tudták, hogy kedves vendégeik érkeznek, az országszerte jó hírveréről ismeretes pécsi dalár-egylet.

Jó eleve, alig volt még 1/211 óra már is sok kíváncsi nő és férfi lepte el a vaspályai indóház peronját. Elsőnek jött a zombori kerékpár-egylet küldöttsége Mayer Károly Leó vezetésével Szabó Sándor, Schieb Ernő, Radoszavlyevits és Kleiner Gyula urak, hogy egylettük nevében üdvözöljék a vendégeket.

Féltizenkettő után jöttek daláraink hosszú kocsisorban az egyleti zászol alatt. Rövid pár perc elteltével berobogott a vonat s a vendég dalárda tagjai örömmel siettek a kollegák üdvözlésére.

Daláraink rázendítettek a „Jelszó” című kellemes összhangzású, szabályosan előadott üdvözlő dalt. Ennek végzetével Popovits Sebő érczes hangon, szépen átgondolt beszédben üdvözölte a vendégeket, kifejezve, hogy ő neki jutott a kedves kötelesség, hogy az érkezett testvér-egylet tagjait üdvözölhesse, mert az egylet elnöke Pribil Ernő urat hivatalos teendői távol tartják.

Most a vendég dalnokok viszonyozták dallal az üdvözlőt, melynek végzetével Reberits Imre meleg hangon köszöntö meg a szíves fogadtatást. Különös köszönetét fejezte ki a „Tóth Kálmán-kör” tagjainak azon előzettségéért, hogy a megye határáig eléjük mentek és már ott fogadták őket.

Mert az kellemes kötelességünk konstatalni, hogy a zombori Tóth Kálmán-kör képviselőjében Rácz Soma titkár és dr. Horváth Akos igazgató Gombosig elébe mentek a pécsieknek s Rácz Soma meleg hangon üdvözölte őket a megye határáig.

Ezután a kölcsönös bemutatások következtek. Közben Pribil Ernő elnök is megérkezett.

A pécsi dalegylet tagjai közül a következő működő tagok vesznek részt a kirándulásban: Hoffer Károly, Hillebrandt Ferenc, Martnek tenoristák, — Reberits Imre, Haks

Lajos, Herczenberger József, Pikler József secund tenoristák. — Eckhardt Antal képez-dei tanár II-od karmester, Szilman Győző, König Károly, ifj. Reberits Imre, Szigrisz Lajos bass primisták, — Tilly Alajos, Egerszegi Kálmán, Eötvös Gusztáv, Czury József, Koháris János secund bassisták. — Végül mint vendégek és műpartolók Siriska Andor pécsi tanító, a „Babonák” és „Magyar közmondások” szerzője, továbbá Prayer János pénzügyigazgatósági fogalmazó.

Az impozáns menet hosszú kocsisorban vonult a bajai utcán végig a „Vadászkürt” szállóba, hol minden szíves házigazda a hozzá beosztott vendéget kocsiira ültetve, vitte családja körébe, hol alkalmul lesz a bács megyei szívélyes vendégszeretet teljes mérvben élvezhetni.

Délután 5 órakor találkoztak a dalos testvérek újból a kaszinó-egyletben. A város megismerlése után hosszú kocsisorban, a helybeli kerékpár-egylet tagjai által kísérelve a csatorna melletti csárdába indultak, hol inycsiklandó halpaprikás vart reakjuk.

Künn a csatornai fürdőháznál a vig kedélyű dalárok fürdőzés és csolnakázás után izletes halpaprikásból ültek s a poharak közti barátkozás elhuzódott egészen az esti órákig, a midőn már a koncert-helyiségbe kellett menniök. E miatt aztán a koncert is késett egy kiséssel s a tekintélyes számban együtt levő közönség feszült figyelemmel lesté a pécsi dalárda híres énekesit. Az előadott dalok nem program-szerűleg voltak összeválogatva, hanem a mint a kedv s ötlet sugalt, úgy következtek egymás után a zombori dalárdaival fölválva. Közélebb erről az esetről részletesebben is meg fogunk emlékezni. Most csak annyit, hogy éjjel van, midőn e sorokat írjuk — a kedv tetőpontra hágott s még ugyaszólván kezdetén vagyunk az estélynek.

Az új löverseny tribün.

A zombori löversenyter új tribünjéről, melyről már egy ízben megemlékeztünk, most a következőket közlik lapunkkal:

A Bács-Bodrogh vármegyei gazdasági egyesület által a löverseny céljaira építendő új tribün a katonai gyakorló tér közelében a szöntai ut mellett lesz feálltva.

miszerint azt vélik, hogy pressionálni nem pedig támogatni a nép érdekét aközigazgatás feladata.

Majd látni fogjuk, bármennyire hihetetlennek hangzik, hogy igaz ügyük megvalósítása körül, midőn anyagi helyzetükön akartak segíteni, lépten-nyomon konfliktusba kerültek a hatóságokkal.

Legelőször is az ottani plébánosnak sehogy sem akart tetszeni Sipos actiója; kijelentette, hogy a telepítésből semmi sem lesz, mert ha onnan sokan egyszerre elmennének, lehet, hogy sorsuk kedvezőbb lesz, de az ő „párberé” honnan kerülne meg?? Ez nem lesz!! Bevádolja a járás főszolgabírójánál Szipos, hogy lázítja Szaján békés és megelégedett lakosságát, pénzeket szed, csalja a népet stb.

A szolgabíró a község háza elé szólítja a lakosokat, és felkiált, hogy lépjen elő az a Szipos György.

„Előléptem és jelentkeztem — mondja Szipos — kérdé a szolgabíró, maga Szipos György? felelem — igen; — maga csalja a népet? felelem — nem; — maga házal? felelem — igen; tehát maga zsarolja a népet? felelem megütközve — én nem; — maga volt Pesten? felelem — igen; — maga akar telepíteni? felelem — nem, majd a miniszter; — de hisz itt senki sem akar csak néhány elégedetlen elem? „mindnyájan akarunk” felelt uní sono a nép.

Az épület hossza 32.0 m., szélessége 7.25 m., s így az épület által állandóan elfoglalt terület, beleszámítva a lépcsők által elfoglalandó 33.6 m.² területet és az elő építmény 17.4 m.² területét, összesen 283.0 m.²-t tesz ki.

Az épület áll a faszervezetű előépítménnyel ellátott középrészről, mely 3 nyílással a bejáratot képezi, és két szárnyból. Az ülőhelyek padozata 2.90 m. magasan van a földszíne fölött, az ülőhelyekhez két, egyenként, fölül 4.0, alul 5.6 m. széles lépcsőzet vezet fel. A szárnyakon hat-hat, a középrészen négy sor ülőhely van. Egy ülőhelyre 56 cm. szélességet számítva, a tribün összesen 276 ülőhelyet ad.

Mindket lépcsőzet irányában 1:50 m. széles feljárt vezet a felsőbb padokhoz. Az ülőhelyek alatti terület értékesítetik, van itt egy nagyobb vendéglő helyiség söntéssel, szertár, pénztár, totalizátor, öltöző és mellékhelyiségek. A söntés és az uri öltöző a versenynapot kivéve a felügyelő lakását fogja képezni.

Az egész épület közönséges mészhabarcsba rakott alapfalazatra építetik. A pillérek 0.75 m., a körítő falak 0.45 m. mélyen hordképes alapon fekszenek.

Az egész építménynek tulajdonképeni szerkezeti részei a 0.60/0.60 és részben 0.60/0.45 m. keresztmetszetű pillérek, és a bejárat oldalon ezen pillérekre állított 18/18 cm. keresztmetszetű fenőfó oszlopok, ezek hordják az egyszerű függő mű fődélszerkezetet, mely alulról deszkaborítással, felülről pedig kettős zindnyfedéssel van ellátva; a pillérek között 0.30 m. vastag falazat tölti ki, mely a bejárat oldalon, szintugy mint a pillérek egész a fődélszélig nyul.

Az ülőhelyek, illetőleg padsorok az emelt pillérek és falazatra helyeztet függőmű által hordtatnak, mely a két végponton kívül még egy helyen alá van tamasztva és pedig egyik szárnyban 30 cm. vastag középfal, a másik szárnyban pedig faoszlopokon nyugvó selemen által. A szertár helyiséget kivéve a

által íratott kérvénynyel ellátva, Budapestnek indult a három tagú küldöttség.

Budapestre érve — mondja Szipos György — meglátva először a szép fővárosunkat, különös érzés támadt szívemben, a gyönyörű paloták és a megelégedetten ide és tova siető fővárosi nép láttára, elgondolkoztam magamban, milyen különböző a földön az élet, hogy él itt a nép és hogyan élünk mi, a mi lápos vizenyős Szajánunkban.

Egy budapesti ügyvéd közbenjárása folytán csakhamar audienciát nyertek Szapáry Gyula gróf akkori pénzügyminiszternél.

A miniszter — mint feljegyzéseiben Szipos írja — „igazi magyar fourchó illendően és kitűnő szívességgel fogadott és barátságosan kihallgatván” — határozot ígéretet tett, hogy a zsiros földjéről híres Bácskában fog számukra földet keresni.

Haza jöve nagy öröm támadt Szajánban, a midőn az „igérfelőljel” kereső küldöttség hírt adta a miniszter kedvező választát, minék következtében még kétszázán jelentkeztek.

Egy körülményről azonban megelégedezett a vállalkozó szellemű Szipos, hogy a közigazgatási hatóságokkal is kell számolni, ez pedig sok bajt okozott és sok akadályt gördített előbbök, mert fájdalom, a hatóságok minálunk nem mindig fogják fel hivatásukat helyesen, gyakran úgy cselekszenek, hogy fel kell tenni róluk,

Majd adok maguknak telepítvényt, szólt haragosan, de nem lesz benne köszönet.

Csendőrok által erre szétosztatta az egybegyűlt lakosokat, csupán Szipos Györgyöt marasztaltatta a község házában, a kitől az összes irományokat elvéve, szigoruan eltiltotta ez irányban a további actiót, reáparancsolt a népre, hogy e célra senki se merészeljen pénzt adni, a telepítésből pedig nem lesz semmi.

Igy mullott el egy egész esztendő, az 1882-iki termés még rosszabb volt az előbbi évinél, mire Szipos György elhatározta, hogy ha kell hát a hatósággal is szembe száll, ha jogos kívánságuk megvalósításában akadályozzák őket; elhatározta, hogy a legmagasabb helyen, a trón szamolya elé viszi társai kérelmét. S még ugyan az évben Szipos György és két társa újból Budának tart. . .

„Ó Felsége apostoli királyunk — írja feljegyzéseiben Szipos — oly fenségesen fogadott, mint egy apostol, kérdi mit akartok fiaim? mi települni óhajtkoztunk Felség, mert megélni nem bírunk; van-e számotokra alkalmas hely?, igenis van felség Bács megyében, az ugynevezett alsó-felső Pusztai Kula; már megnézték a talajt?, igenis Felség — felelem — mintegy 70 családú nézte meg.

(Folyt. köv.)

röbbségi helyiségekben ezen támasztó szerkezet is alsó oldalán bedeszárva van, s az egyes helyiségek mennyezetét képezi.

A bejárat mennyezete egyszerű berített gerendázat, a bejárat feletti padsorok az előbbivel hasonló szerkezet által hordatnak.

Az épület közepén levő kiszékelék tisztán faszerkezet, mely alkalmas helyeken az épület falába be van kötve.

A vendéglő, az öltöző, pénztári és tolatizátor helyiségek padlózatnak, a szertár és a főbejárat döngölt agyagburkolattal, a többi helyiségek pedig fekvő téglaburkolattal látatnak el.

Kívül a szertár mennyezetét, valamint a padlózatot, az összes többi látható fanemű olajfestékkel háromszor mázoltatik.

A tribün építésére 4995 fjt 51 kr irányoztatott elő és árlejtés útján 4900 fjtért adatott ki, a munkálat e hó 24-én már megkezdett és nagy erővel folyik.

Hirek.

Áthelyezés. Az igazságügyminiszter Harmath Jenő szabadkai kir. törvényszéki aljegyző a bethleni kir. járásbíróshoz helyezte át, Czírok János szabadkai kir. törvényszéki albirót a szabadkai kir. járásbíróshoz mint végleges székhelyére rendelte ki.

A zombori m. kir. folyammérnök-ség s Pákoszdy mérnökről egész regény-tudósítás járta be a fővárosi lapokat s azok révén a „Z és V.”-be is bejelentett egy kalandos hír. E szenzácziós tudósítás most az illetékes körök saját nyilatkozata szerint oda módosul, hogy Pákoszdy folyammérnök azért helyeztetett Mohácsról vissza, mert itt oly munkálat vezetése várt rá, melyet a munkabeszámítás helyes elvei szerint reá lehetett s kellett bízni. Minden egyéb hír nem egyéb nyári kacsalán.

Bokréta ünnepély. Az ujon épülő szerb praeparandya bokréta ünnepélye ma 29-én lesz, mely alkalommal a patriárka által adományozott 100 frtot fognak szétosztani a munkások között.

Kolera megfigyelő ház. Zombor város közönsége elhatározta, hogy a vasut mellett egy a vasuton jövő gyanus betegek ideiglenes elhelyezése és a város lakosságától izolálása végett egy kisebbszertű épületet emel. A városi fűiskolában az indóhazzal szemben már hozzá is fogtak az alapozási munkához. Kissé furesának találjuk, hogy csak most kezdik építeni mikor már a kolera nyakunkba szakad — de örülünk mégis, hogy valahára készen lesz és nem fognak ismétlődni azon botrányos állapotok, hogy kolera gyanus egyéneket a városba diadalmasan körül hurczolnak. Reméljük a város az egészségügy terén nem lesz szűk marok és kellő felügyeletről is gondoskodni fog.

Kizárt clubtag. A zombori kerékpár-egyesület köréből vesszük azt a hírt, hogy nevezett egyesület választmánya folyó hó 27-én megtartott választmányi ülésében Csermák József „alapszabályellenes magaviseléseiről” köréből egyhangulag kizárta. A hivatalos értesítés nem mond semmit arról, hogy tulajdonképen miben áll ez az alapszabályellenes viselet, de vannak a kik tudni vélik, hogy a kizárás és Csermáknak lapunkban említett birkozása között összefüggés van.

Kotilion-estély. Tamás János zombori jó képességű táncztanító számos növendékével együtt folyó évi augusztus hó 1-én a „Vadászkürt” szálloda nagytermében hölgy-kotilion-estélyt rendez.

Szántovai csoda gyógyszert gyárt foglájás ellen Paul László oda való községi aljegyző. A kitudó áromájú cigaretták

gyártására a belügyminiszteriumnál engedély eszközésére ott járt pokoli foglájás központi megyei bizottság kipróbáltatás végett az egész belügyminiszteriumot ellátta ilyen cigarettákkal. Foglájás tehát nem lesz többé, mert az engedély a gyártásra bizonyára meg fog adni. Még megérjük, hogy Szantován e czéliből egészen nagy dohány és cigarettagyártelep fog fejlődni, amelyben különösen fogcigarettákat fognak gyártani. Szántovának és jeles felfedezőjének dicsőség!

Vermes Lajos csődje. Szabadkáról írják nekünk: Itt nagy feltűnést keltett a Vermes Lajos szabadkai tornatanár ellen július 25-én megindított csőd. Vermes egyike a legtakarékosabb embereknek, a ki soha tulságosan nem költekezett. Mint nőtlen ember özvegy édes anyjával egy háztartásban él és a csődnnyitő végzés szerint tartozásai mégis 300,000 forintnál nagyobb összeget tesznek, míg vagyona csak 286,200 forint értékű. Általánosan el van terjedve az a hír, hogy Vermes vagyombukott lelketlen embereknek áldozta, kik minden uton-módon aláírtak vele váltókat, úgy, hogy egy időben az egész szabadkai és budapesti pénzvila el volt halmozva Vermes-féle váltókkal. Tönkretjutasát csakis annak a körülménynek lehet tulajdonítani, tapasztalatlan lévén, mindenkébe megbízott Ezt tudva, a szabadkai törvényszék Buchwald Lázár személyében oly ügyvédet nevezett ki csődtömeggondnoknak, a kinek erélye, becsületessége és szakképzettsége kellő garanciát nyújt az iránt, hogy a közadós valóságos passzívái derüljenek ki és a rosszhiszemű váltóbirók törvényellenes kápszisága felsüljön. Majdnem biztosra vehető, hogy a tömeggondnok körültekintő eljárása Vermes részére még mindig tetemes vágyont menthet meg. A csőd lebonyolítását kíváncsian várják Budapesten, mint Szabadkán. A következő bejelentési határidőtől bezárólag 1894. szeptember 15-ik napja tüzetett ki. A felszámolási tárgyalás szeptember 17-én, a csődválasztmány megválasztása szept. 22-én lesz. A leltározás erélyesen folyik.

Selyem hamisítvány. Égessünk el egy mintát a venni szándékolt fekete selyemből s a hamisítás rögtön kiderül: Mert míg a valódi s jól festett selyem az elégetésnél nyomban összepödörödik és csakhamar kialszik, maga után csekély világosbarna hamut hagyván; addig a hamisított selyem (mely zsíros szinű szalonnás lesz és könnyen török) lassan tovább ég (mínt hogy rostszálai a festék anyagtól telítetten tovább izzanak) és sötét barna hamut hagy maga után, de valódi selyem módjára soha össze nem pödörödik, csak meggöbül. Ha a valódi selyem hamuját összenyomjuk elporzik, a hamisítványé nem. — **Henneberg G.** (cs. kir. udvari szállító) **selyemgyára Zürichben,** hazhoz szállítva, postabér és vámmentesen szivesen küld bárkinek is mintákat, akár egyes öltönyökre való akár egész végekben levő valódi selyem szövetből. Svájcba czimzett levelekre 10 kros és levelezőlapokra 5 kros bélyeg ragasztandó

Irodalom.

A „Külföld” című érdekfeszítő igen diszes hetilap legújabb száma Roscher Vilmos arczképét hozza magas szárnyalású vezércikk kíséretében. Azonkívül Zola „Lourdes” regényének közli mind nagyobszertien fejlődő folytatását és Ouidának híres regényét „Syriln-t”. Holger Drachmann gyönyörű költemé-

nye a „Nirvána” nagy hatással van a lélekre. Többi novellatöredékkel válogatosabb cikkeket és vallást pedig igen élvezetes olvasmányt nyújtanak. A lap szerkesztői Cserhalmi H. Irén és Gerő Áttila nem sajnálnak semmi fáradságot, hogy a lapot minden tekintetben kiválóvá tegyék. Kívánatra mindenki ingyen és bérmentve kap munkatványszámot. Előfizetési ára negyedévre 2 fjt 50 kr. Szerkesztőség és kiadóhivatal Nador-utca 15. I. em. Melegen ajánljuk e méltó feltűnést keltő lapot előfizetőink figyelmébe.

A „**Vasárnapi Ujság**” július 22-iki száma 12 képpel és a következő tartalommal jelent meg: „Gróf Festetich Andor, az új földművelésügyi miniszter.” (Arczképpel.) — **Költmények:** „Hegyek közt.” Szabolcska Mihálytól. „Fonj! fonj!” Esthlandi népdal. Fordította Mauer Károly. „A róza születése.” (Rückert után) fordította Sárkány Imre. — „A Gerjenes kincse.” Elbeszélés. Irta Győr-könyi Károly. — „Kossuth a fogságban.” Kiadatlan iratok nyomán közli Várnai Sándor. — „Lukács Béla kereskedelmi miniszter a Mármorosziget-határszéli vasut építésénél.” — „Tizenegy hónap Dahome országnban.” Tynaire francia író és rajzoló fölolvása a magyar földrajzi társaságban. (Tynairenek a „Vasárnapi Ujság” részére készített eredeti rajzaival.) — „Pulszky Ágost vallás- és közoktatásügyi államtitkár.” (Arczképpel.) — „A koreai zavarok.” (Képekkel.) — „Poszilovics György, a zagrabi új róm. kath. érsek.” (Arczképpel.) — „Irodalom és művészet.” „Közintézetek és egyletek.” Sakkjáték, Keptalány, Egyveleg stb. rendes rovatok. — A „Vasárnapi Ujság” előfizetési ára negyedévre 2 fjt, a „Politikai Ujdonságok”-kal együtt 3 forint. Megrendelhető a Franklin-Társulat kiadóhivatalában (Budapest, egyetem-utca 4. sz.) Ugyanitt megrendelhető a „Képes Néplap” legolcsóbb ujság, a magyar nép számára, félévre csak 1 fjt 20 kr.

G S A R N O K .

Úti-tárczák.

— Irja: **TAMBURÁS.** —

(Folytatás.)

Aztán hallgattam: a dada folyton fészkelődött a helyén. A gyermekek igen jól mulattak; sugdostak és nevettek; észrevettem, hogy engem nevetnek, — a mama is észrevette, a kisasszony is. Hasztalan forgatta a mama a legerélyesebben szeméit, azok csak elfordultak és orrukát szájukat kezükkel befogva annál csattanásban tört ki a nevetés — melynek nem egynél vala azon üdvös következménye, hogy hirtelen kellett kezek-nőjével — könnyeit letörölni. —

„Skandalum!” szolt a kisasszony.

Most meg én hallgattam.

Egy 10—11 éves lányka sugott aztán valamit a kisasszonynak, mire ez rám vetve egy pillantást, rémülettel ugrik hozzám.

„Jaj, kérem, bocsanat, az eper! . . .” — többet nem is mondott, csak lekapta fejem felől a pelezről a kosarat és a földre tette. Már erre a mama is hozzám jött és velem együtt rémulve constátalta, hogy a kosárból kicsepegett eper-lé tönkre tette világos, hamuszín, divatos szabású kabátomat.

II.

A gyermekek most már hangos hahatában törtek ki — menten minden blamázs eshetőségétől.

A rémület első rohamából felocsudva legmatikusán mondtam, hogy „sebaj”.

Oh, kérem dehogyan nem baj; sőt nagyon is nagy baj, hiszen így nem viselhet ezt a felöltöt.

Az én véleményem is ez volt, de volt egy ellenvéleményem is. Én másik felöltőt nem viselhetek. Mért?

Mert nincs!

Ezen érveket annyira hatott a mamára, hogy kényszerített engemet is kjszállni ama bizonyos X. . . városkába; ott marasztalt, hogy majd rendbe hozzák felöltökémen rettenetesen díszelő eperlé pecsétet; a lakásukig akként kísértem utitársaimat, hogy a kisaszszonyinak a selyem porköpenyét vállamon átvettem, — hogy a feltűnő pecsét így takarva legyen.

— Az idegen háznál szívesen fogadtak; a derék háziur a lugasban tartott jó szóval és borral — melyekből egyaránt kifogyhatatlannak látszott — mialatt a ház többi odatartozója a pecsét eltávolításával foglalatokodtak. Mondanom se kell tán, hogy ez alatt egy ingvállban töltöttem az időt — s a házigazda irányomban tanusítandó gyengédségből még komótabban üt velem, mintha neki még a nadrája is az én vállamon lett volna. Vigán beszélgettünk a nap eseményeiről s én már már megfellekedtem az engem ért csapás — vagy csepegésről — midőn a mama pihegve hozta meg a lesújtó hírt, hogy a kabát oda van.

Sors! te, ki ledér kacérsággal hánytorgatód röpke szányaiddal a gyarló embert az ártatlan öröm zenith-jéről a kétségbeesés rideg nadirjára — átkozott légy kegyetlen játékosod; s ha van hatalom, mely feletted áll, ugy ahhoz főházkodom; sujtson százszorta úgy mint engem sujtottál, és öntsön nyakon sötét eper levélvel — mikor az oltár előtt hűséget esküszöl! Amen! . . .

Ilyen zsolozsma futotta át agyamat a hír hallatára — de csak fiémán, szózatlanul gondoltam végig, hangosan csak az „Amen” röppent ki a szájamon. Azt hitték, imádkoztam! és igen esodálkoztak, hogy egy kabát elpusztulására is tudok imádságot.

Aztán előhozták szerencsétlenül járt ifju — azaz uj — volt kabátomat, némán szemléltek a balul kiütött operáció színhelyét; ez valóban színhely volt; a szívárvány minden színein kívül félreerthetetlenül felismerhető vala rajta az ó- és ujkor összes festőművészeinek színárnyalási módszere . . . s aztán előhozták a papa régibb és újabb kabátjait, hogy kikeressék azt, mely az imént kimultnak helyét pótolni leend hivatva és előhozták a Muki ifiur összes kabátjait is, mert a papa kabátja mind bő vala nékem — a Muki ifiuréi meg szűkek voltak.

„Nincs, nincs! csak egy van, csupán egy!” kiálték Pokainé szavaival s szívem majd megrepedt a Pokainé szíve — midőn azt az egyet magam előtt megsemmisülve láttam.

Denique az eredmény az volt, hogy én a papa elpusztíthatatlannak mondott porköpenyét egyhangu elhatározás folytán magamra öltöttem; gomb ugyan nem volt rajta, de közepén madzaggal megkötöttem.

Félig megvigasztalva iparkodtam aztán a szép házikisaszony kegyéből ha csak egy csipetnyit is kivívni; — de mióta a porköpenyben közepén megkötözve élveztem a kert illatos levegőjét, a kisaszszony elvesztette

minden komolyságát és nem volt számomra más szava, mint: Hihíhí, hahaha!

Beszéltem neki az anarkisták kegyetlenkedéseiről, az inquisitio legrémesebb eseményeiről, bányaszerecsélenségekről és irodalmi problémákról — ez mint nem tudta hangulatát megváltoztatni; — sőt mikor Ill. Rikárdból citáltam neki élénk gesztus mellett a legborzalmasabb jeleneteket — annyira elfogta a nevetés, hogy — tudom is én mi történt vele!

Másnap kora reggel — porköpenyben kis csinos táskával kezemben, ruganyos léptekkel mentem az indóház, —

Berobogás — kirobogás sat. mint rendszeren. —

(Folyt. köv.)

HIRDETÉSEK.

Házelandás.

Egy ujonan renovált ház, mely egyszersmint vendégfogadó, Bogojeván a gombosi uton szabadkézből eladó.

Bővebbet a tulajdonosnál Klein Ferencznél Bogojeván.

1—2

A még eddig fölülmulhatatlan MALÁRTSIK-féle

Patkányirtó-pogácsa

azon rendkívüli pusztító szer, mely rohamosan kiirt patkányt, egeret és vakondokat a nélkül, hogy más házi állatoknak kárt okozna. Phosphort, strychnint, arsenikumot vagy más mérgeként ható szert azonban nem tartalmaz.

Egy nagy csomag ára

használati utasítással

30 kr. — 60 fillér.

Egy kis csomag ára

használati utasítással

15 kr. — 30 fillér.

Viszontelárusítók megfelelő kedvezményben részesülnek.

Valódi, csak ezen védjeggyel.

Próba-rendelmények, melyek 4 kis, vagy 2 nagy csomagból állanak, 80 kr. előre be- küldése mellett ajánlott levélben portómentesen eszközöltemek.

Ezen patkányirtó-pogácsa valódi és mindig friss minőségben kapható Magyarországon minden fűszer, vas-, és gyógyáru kereskedésében, valamint a készítőnél:

Maláresik György

az igazán kitűnő és bámulatos hatású „patkányirtó-pogácsa” feltalálójánál Sátoralja-Ujhelyben.

RAKTÁR: Hay Testvérek, Zombor. — Stranczinger Gyula, Mohács. — Franek Ármin, Baja. — Scherk Gyula, B.-Almás. — Fülöp Viktor, Szabadka. — Ettinger József, Topolya. — Baumgarten Gyula, B. Kula. — Könyves Tóth Antal, Uj-Verbász. — Bernheim Nándor, Palánka. — Romanovics P. Ujvidék. — Stankó Pállás, Karlovitz. — Stefan W. Petkovits, Zimony. — Mihajlovits Lyubomir, Pancsova. — Polgár Károly, Pancsova. — Dui F. Temesvár. —

Harisnya kötőde.

A már rövid idő alatt legjobb hírnévnek örvendő

harisnya-kötődémet

bátorkodom a n. é. közönség szíves figyelmébe ajánlani, a hol a legfinomabb

fekete vagy színes női-, férfi- és gyermek-harisnyák legszebben és legjobban elkészítettek. Alant legolcsóbb árak jegyezve

kitűnő tisztelettel

Engel Mór

létezte.

Női harisnya fekete vagy színes francia pamutból vagy czernából térdigérő 80 kr., 1 frt, terdenfelüli 1 frt, 1 frt 20 kr. — **Férfi harisnya** fekete vagy színes francia pamutból vagy czernából 50 kr., 80 kr. — **Gyermek harisnya** patent és sima nagyság szerint 40 kr., 90 kr. — **Női- és férfi harisnya fejelés** pamut nélkül 15 kr., pamuttal 30—35 kr.

4—10